

PfII.21.605/2010/6.

A Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bírósága a felperesnek az I. r. és a II. r. alperesek ellen élettársi közös vagyon megosztása iránt a Fővárosi Bíróságon 17.P.631.446/2005. számon megindított és a Fővárosi Ítéltábla 1.Pf.20.858/2009/13 ítéletével befejezett perében az említett számú jogerős határozat ellen a felperes részéről 113. sorszám alatt benyújtott felülvizsgálati kérelem folytán az alulírott napon - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

í t é l e t e t :

A Legfelsőbb Bíróság a jogerős ítéletet hatályában fenntartja.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg az alpereseknek 15 napon belül 500.000 (ötszázezer) forint felülvizsgálati eljárási költséget, illetve az államnak külön felhívásra 900.000 (kilencszázezer) forint felülvizsgálati eljárási illetéket.

I n d o k o l á s

A jogerős ítélet alapjául szolgáló tényállás szerint a felperes és az I. r. alperes az 1980-as évek közepén ismerkedtek meg, kapcsolatuk 1993. elején vált mélyebbé.

A felperesnek ebben az időszakban már az édesapjával közös tulajdonát képezte a B. , S. utca szám alatti ingatlan, az édesanyja haszonélvezeti jogával terhelve, továbbá egy harkányi földterület is, az I. r. alperes pedig a B. , H. utca szám alatti, önkormányzati tulajdonú lakás bérleti jogával rendelkezett, melyet 1993-ban a saját vagyonából meg is vásárolt. 1991. november 1-jén alapította édesanyjával a D.. Kft-t. 2004. január 4-e óta a kft., jelen per II. r. alperese, a kizárólagos tulajdonát képezi.

1993-ban, amikor a felperes és az I. r. alperes kapcsolata komolyabbá vált és az ezt követő években a felperes az édesanyja egyéni vállalkozásában dolgozott, aki a B.n szezonális, májustól augusztus végéig működő zöldség-gyümölcs kereskedést üzemeltetett. A felperes havi, rendszeres jövedelmet nem kapott, édesanyja a szükséghez képest különböző nagyságrendű pénzeszközöket adott át részére. A nyári időszakban a felperes a hét egyik felét a B.n, a másik részét Pesten töltötte. 1996-tól kezdődően maga is egyéni vállalkozóként dolgozott édesanyjával.

A felperes 1994. december 28-án megvásárolta az édesapjától a S. utcai ingatlan 1/2 részét. 1999. szeptemberében az édesanyjával közösen megvásároltak egy kerületi önkormányzati telket, amit utóbb értékesítettek, és az eladási árat többször megforgatták,

újabb ingatlan vételével, majd értékesítésével.

1993-ban az I. r. alperes a , N. utcában bérelt lakást, ahol a felperes is hetente többször megfordult. Az alperes 1993. nyarat D.n, egy bérelt faházban töltötte, majd a B. , L. utcában bérelt ingatlant. 1995. májusában beköltözött a felújított H. utcai lakásába. A fenti ingatlanokban több-kevesebb rendszerességgel a felperes is gyakran tartózkodott. Az I. r. alperes 1999februárjában értékesítette a H. utcai ingatlanát. Erre tekintettel rövid ideig a testvérénél lakott, majd májusban a felperes és az I. r. alperes a felperes S. utcai ingatlanába költözött. Ebben az időszakban az I. r. alperes egy harmadik személlyel létrehozta a Sz.. Kft-t, melynek székhelyeként a S. utcai ingatlan szerepelt a cégnyilvántartásban. A Sz.. Kft. útján vásárolta meg az I. r. alperes a B. B. utcai, szerkezetkész tetőtéri lakás, melynek befejező építési munkáit a II. r. alperes végezte el. Az ingatlan 1997. júniusában vált beköltözöttté.

1999június 25-én a II. r. alperes megvásárolta a B. , H. utca alatti telekingatlant, ötlakásos társasház építése céljából, 14.000.000 forint vételárért. Ennek részbeni fedezeteként az I. r. alperes - tagi kölcsönként - befizette a II. r. alperesnek a H. utcai ingatlana 10.800.000 forintos eladási árát. A II. r. alperes a társasházépítés pénzügyi fedezetének biztosítása céljából megvásárolta, majd eladta a Sz.. Kft-t, így 24.000.000 forint bevételhez jutott és értékesítette a még épülő társasház négy lakását is. Az építkezés ellenőrzése érdekében az I. r. alperes bérbe vette a B. , CS. utca ú bútorozott ingatlant, ide, majd 1999. decemberében a II. r. alperes tulajdonában maradó H. utcai ötödik lakásingatlanba a felperes és az I. r. alperes együtt költözött be. Kapcsolatuk 2002. október 12-én szakadt meg, amikor az I. r. alperes az ingatlanból a felperest kizárta, aki csak birtokvédelmi eljárást követően, 2004. októberében tudott oda visszaköltözni.

A kapcsolatuk fennállása során a felperes és az I. r. alperes mindvégig önálló bankszámlával rendelkezett, a pénzüket egymástól függetlenül kezelték, „közös kasszájuk” akkor sem volt, amikor a H. utcai ingatlanban folyamatosan együtt éltek. Amennyiben a felperesnek pénzre volt szüksége, az I. r. alperestől kért. A bérelt ingatlanok bérleti díját és a rezsiköltséget az I. r. alperes finanszírozta, a hétköznapi életvitelhez szükséges bevásárlásokat általában havonta egyszer, nagytételben közösen intézték.

1996-ban a kapcsolatukban törés következett be. A felperes ekkor huzamosabb ideig N.ban tartózkodott a barátnőjénél, ahol külső kapcsolatot létesített és ebben az időszakban az I. r. alperes is felújította korábbi kapcsolatát. 1997-ben T.re utaztak volna együtt, de végülis az I. r. alperes nem a felperessel utazott el.

Megállapítást nyert ugyanakkor, hogy 1993. és 2002. között a felperes és az I. r. alperes többször közösen utazott külföldre, amit általában az I. r. alperes fizetett.

A felperes többször módosított kereseti kérelmében elsődlegesen annak megállapítását kérte, hogy közte és az I. r. alperes között élettársi kapcsolat állt fenn, melynek kezdő időpontja 1993. január 8. volt, az életközösség megszakadásának időpontja pedig 2002. október 12. Kérte azt is, hogy a bíróság a szerzésben való közreműködés arányát egyenlőként állapítsa meg. Kérte továbbá annak bírói megállapítását, hogy a B. kerület belterület, . hrsz-ú, természetben B. , H. utca alatti ingatlanban és a hozzá tartozó . hrsz. alatti garázsingatlanban élettársi közös szerzés jogcímén 1/2 tulajdoni hányadot szerzett. Arra hivatkozott, hogy a jövedelmének jelentős részét átadta az I. r. alperesnek az ingatlan felépítése céljából. Az élettársi közös vagyon megosztását is kérte azzal, hogy a bíróság az I. r. alperest jogosítsa fel a felperes tulajdoni hányadának magához váltására. A felperes a közös vagyoni ingóságok megosztását is kérte, illetve a II. r. alperes kft-ben lévő I. r. alperesi üzletrésszel kapcsolatban is bejelentette tulajdoni igényét.

A felperes másodlagos kereseti kérelme arra irányult, hogy a bíróság kötelezze a II. r. alperest 30.000.000 forint kölcsön, valamint kamatai megfizetésére. Harmadlagos kereseti kérelme - amennyiben az első-, illetve másodlagos kereseti kérelmét a bíróság nem találja megalapozottnak - annak megállapítására irányult, hogy a H. utcai ingatlanokban a II. r. alperessel szemben ráépítés jogcímén tulajdonjogot szerzett 1/2 arányban.

Az I. r. alperes a felperesi kereset elutasítását kérte. Tagadta, hogy a felperessel élettársi kapcsolatban élt volna. Azt elismerte, hogy közte és a felperes között erős érzelmi kapcsolat volt, ez azonban önmagában nem alapozta meg az élettársi kapcsolat fennállását. A felperes hetente csak néhány napot töltött vele, és rendszeresen visszajárt a tulajdonát képező S. utcai ingatlanba, ahol személyes holmijának egy részét is tartotta. Az I. r. alperes szerint folyamatos, életvitelszerű együttélésre még a H. utcai ingatlanban sem került sor. A felperessel gazdasági életközössége nem volt, közös célok érdekében nem működtek együtt, jövedelmeiket külön kezelték, abból külön gazdálkodtak, saját céljaik érdekében. Az I. r. alperes arra is hivatkozott, hogy a felperes által élettársi közös vagyonként feltüntetett ingatlanok nem az ő tulajdonát képezik, hanem a II. r. alperesét. Az ingóságok vonatkozásában is vitatta azok közös vagyoni jellegét.

A II. r. alperes a vele szemben előterjesztett másodlagos felperesi kereseti kérelem elutasítását kérte. Vitatta, hogy a felperestől kölcsönt kapott volna. A harmadlagos kereseti kérelem

vonatkozásában a felperesi kereset elutasítását arra tekintettel kérte, hogy jelen esetben a felperes által állított ráépítésnek a Ptk. 137. § (4) bekezdése szerinti feltételei nem álltak fenn, így a felperesnek vele szemben dologi jogi igénye nem keletkezhetett. Viszontkeresetet terjesztett elő a B. , H. u. alatti ingatlan kiürítése iránt.

Az elsőfokú bíróság kiegészített ítéletében a felperes keresetét elutasította és 30 napon belül a H. utcai lakásingatlan kiürítésére és a II. r. alperes birtokába bocsátásra kötelezte.

A bizonyítási eljárás eredményeként az elsőfokú bíróság megállapította, hogy a felek között közös háztartásban való életvitelszerű együttélés csak 1999. decemberétől, a H. utcai ingatlanba történt beköltözéstől nyert megállapítást. Az 1993. januárjától való folyamatos egyúttlakást a felperes kétséget kizáróan nem bizonyította.

Az elsőfokú bíróság szerint nem nyert bizonyítást a közös célok elérése érdekében történő gazdasági együttműködés sem. A felperes és az I. r. alperes önálló bankszámlával rendelkezett, közös számlájuk nem volt, a bevételeiket önállóan kezelték. A háztartással kapcsolatos teendők nagy részét a felperes intézte, az ezzel felmerülő kiadásokat azonban az I. r. alperes fedezte. A bérelt ingatlanok bérleti díját, rezsiköltségét és a külföldi utazások költségeit is az I. r. alperes finanszírozta. Egymás jövedelméről, annak nagyságrendjéről nem volt tudomásuk, jövedelmeiket közös céljaik érdekében nem használták fel.

A felperes önállóan, illetve édesanyjával közösen vásárolt ingatlanokat, ebbe az alperest nem vonta be. Állítása szerint vagyona gyarapodásában az I. r. alperes nem vett részt, ugyanakkor az I. r. alperes tulajdonában álló üzletrész értékének növelésében az általa átadott saját vagyoni hozzájárulással közreműködött. A felperes szerint tehát csak az I. r. alperes vagyongyarapodása vonatkozásában volt közös gazdálkodás. Ebből azonban az elsőfokú bíróság szerint az következik, hogy a felek nem jártak el akarategységben, a rendelkezésre álló anyagi eszközeiket nem a közös célok elérésének szolgálatába állították, hiszen a felperes a saját jövedelméből a saját vagyona gyarapodását finanszírozta, míg az I. r. alperes bevételei az I. r. alperes üzleti vagyongyarapodását eredményezték. A felperes nem is hivatkozott arra, hogy az I. r. alperes az ő vállalkozását bármilyen módon segítette volna, azt pedig nem bizonyította, hogy az I. r. alperes vállalkozásában bármilyen segítséget nyújtott volna.

Az elsőfokú bíróság szerint nem nyert igazolást, hogy a II. r. alperes által végzett építkezés a felek közös gazdasági célját szolgálta. A felperes a társasházi építkezés bekerülési költségéhez

a saját-, illetve a közös vagyoni ráfordítás mértékére vonatkozóan értékelhető előadást nem tett. Okirattal nyert ugyanakkor igazolást, hogy az általa hivatkozott 1999. évi pénzátadás évében ingatlan tulajdonjogot szerzett. A felperes állított jövedelmének mértékét nem bizonyította, jövedelemadó bevallást nem csatolt.

Mindezen körülmények együttes értékelésével az elsőfokú bíróság megállapította, hogy a felperes és az I. r. alperes a jövedelmeiket külön kezelték, saját megtakarításaik voltak, saját jövedelmeikből vásároltak külön-külön ingatlant, amit közös vagyonnak nem tekintettek. Vállalkozásaikat önállóan, a másik fél együttműködése nélkül vezették.

A másodfokú bíróság ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletének fellebbezett rendelkezéseit helybenhagyta.

Miután az elsőfokú ítélettel kapcsolatban benyújtott fellebbezések nem érintették a II. r. alperessel szemben előterjesztett másodlagos és harmadlagos kereseti kérelem elutasítására vonatkozó ítéleti rendelkezést, a másodfokú bíróság ezért csak az elsődleges kereseti kérelem elutasítását kifogásoló fellebbezést és a döntés ténybeli okfejtésének egy részét érintő csatlakozó fellebbezést bírálta el.

Megállapította, hogy az elsőfokú bíróság a fellebbezéssel érintett körben a jogvita elbírálása szempontjából releváns tényállást a bizonyítékok adatainak egybevetésével, azok okszerű, a Pp. 20§ (1) bekezdésében foglalt elveknek megfelelő értékelésével helyesen állapította meg és a bizonyítási teher Pp. 164. § (1) bekezdése szerinti helyes alkalmazásával értékelte a felperes terhére az I. r. alperes által vitatott tényállításai bizonyítatlanságának következményét. Az elsőfokú bíróság érdemi döntése, jogi okfejtése is helytálló volt. Helyesen jutott arra a következtetésre, hogy a felek tevékenysége, együttműködési szándéka, a vagyoni eszközeik forrása, a gazdálkodás módja, az azokkal való rendelkezés alapján nem vonható le megalapozott következtetés a közös tulajdonszerzésre irányuló - legalább hallgatólagos - megállapodásra és nincs olyan vagyonszaporulat, amely az élettársi közös gazdálkodás eredményeként állt elő.

Kétségtelen, hogy a felperes és az I. r. alperes között huzamos ideig az élettársi kapcsolat megállapítása szempontjából is érzelmi kapcsolat állt fenn, ezt a tanúvallomások, a családi összejövetelekről készült fényképfelvételek, a szabadidő közös eltöltése, több közös utazás, nyaralás ténye egyértelműen igazolja.

Helyesen állapította meg ugyanakkor az elsőfokú bíróság, hogy a felperes nem bizonyította, hogy a H. utcai ingatlanba történő beköltözés előtt is, már 1993. évtől a közös háztartásban

életvitelszerűen együtt élt volna a felperes és az I. r. alperes, különböző lakásokban. A fenti időpontig tényleges, életvitelszerű együttlakás nem valósult meg.

Az élettársi kapcsolat csak akkor állapítható meg, ha a felek közötti érzelmi kapcsolaton, közös háztartásban élésen túlmenően a gazdasági közösség is fennáll. A közös gazdálkodás a mindennapi életvitel során és a közös gazdasági cél elérése érdekében a jelentősebb vagyoni tevékenységekben is megnyilvánuló gazdasági együttműködést jelent, melynek során a felek legalább hallgatólagosan egyetértenek abban, hogy a közös gazdasági tevékenység eredményeként szerzett vagyon közös legyen, akkor is, ha kifelé, harmadik személyek irányában csak egyikük jelentkezik szerző félként. A másodfokú bíróság szerint ebből következően a gazdasági közösség csak akkor állapítható meg, ha a felek gazdasági tevékenységét meghatározó célkitűzéseik az életközösség egész tartama alatt közösek, ennek elérése érdekében teljes körűen együttműködnek, akarategységben járnak el, jövedelmeiket a közös cél elérése érdekében együttesen használják fel. Nincs lehetőség ezért az élettársi közös szerzés megállapítására akkor, ha a felek közössége kizárólag abban áll, hogy egy lakásban lakva egymást az élet fenntartásához szükséges körön belül gazdaságilag is támogatják, érzelmi alapon kölcsönös szívetességű szolgáltatásokat teljesítenek egymás javára. A felperes ilyen közös gazdasági cél fennállását nem bizonyította, a rendelkezésre álló bizonyítékokból egyértelműen az következtethető, hogy a felperes és az I. r. alperes szándéka nem irányult arra, hogy az elkülönülten kezelt jövedelmükből származó megtakarításokat a közös vagyon részévé tegyék.

A másodfokú bíróság az elsőfokú bírósággal egyezően arra a következtetésre jutott, hogy nem nyert bizonyítást, mely szerint a felperes saját jövedelmének egy részét közös gazdasági cél, a társasházi lakások felépítése érdekében az I. r. alperesnek átadta. Nem nyert igazolást azt sem, hogy a kapcsolat fennállása alatt keletkezett olyan vagyonszaporulat, amelynek fedezete közös vagyon volt. A peradatokból az következtethető, hogy a felperest és az I. r. alperest nem a vagyonegyesítés, hanem a gazdasági elkülönülés szándéka vezette. Anyagi függetlenségüket tudatosan fenntartották, jövedelmüket külön kezelték, saját megtakarításaik voltak, a felperes az édesanyjával közösen szerzett ingatlanokat, az I. r. alperes célja pedig az általa alapított II. r. alperesi társaság sikeres működtetése volt. A cég tevékenységéből származó bevételt sajátjának tekintette, a kapcsolat fennállása alatt fel sem merült, hogy a felperes a II. r. alperesi kft-ben üzletrészt szerezzen. A kifejtettekre figyelemmel a kapcsolat gazdasági oldalról nem érte el az élettársi kapcsolat szintjét, mert hiányzott a jövedelmek közös célra való felhasználása, illetve az a szándék, hogy a felperes és az I. r. alperes megtakarításait az együttélést

szolgáló célra fordítsák.

A másodfokú bíróság ítéletének indokolásában azt is rögzítette, hogy ugyan a felperes az élettársi közösségre hivatkozva kizárólag a kft. tulajdonában álló ingatlan, illetve ingóságok tekintetében kérte tulajdonjoga megállapítását, azonban a Ptk. 578/G. §-ának (1) bekezdése az élettársak tulajdonszerzését rendezi, és ezen a jogcímen nem lehet szó sem a közös, sem a külön-külön történő tulajdonszerzésről, ha a közös lakásul szolgáló ingatlan és egyéb ingóságok tulajdonjogát nem a természetes személy élettárs, hanem az általa alapított kft. szerezte meg a működése során. Jelen esetben pedig a csatolt okiratok igazolják, hogy a H. utcai telekingatlant a II. r. alperes vásárolta, a társasházat felépíttette, a társasházi lakásokat értékesítette, a tulajdonában maradt egyik lakás használatát pedig ügyvezetője, az I. r. alperes számára biztosította.

A jogerős ítélet ellen a felperes nyújtott be felülvizsgálati kérelmet, melyben annak hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság új eljárásra és új határozat hozatalára történő utasítását kérte, ennek keretében az élettársi közös vagyon megosztását.

Álláspontja szerint a jogerős ítélet megalapozatlan, ellentétes a bizonyított tényekkel. A perben eljáró első- és másodfokú bíróság – noha az élettársi viszony fennállása a perben bizonyítást nyert – azt állapította meg, hogy a felperes és az I. r. alperes nem éltek együtt élettársi kapcsolatban. Az I. r. alperes – érdekeinek megfelelően – azt állította, hogy csak szexuális kapcsolat állt fent a felek között, ellenkező esetben ugyanis rengeteg pénzt kellett volna fizetnie a felperesnek az elszámolás során. A bíróságok a rendelkezésre álló bizonyítékok közül csak azokat vették figyelembe, amelyek az I. r. alperes javát szolgálják. „Konceptiót” állítottak fel a meghozandó ítélet tartalmáról és a bizonyítékok közül válogattak, amire pedig nem volt bizonyíték, azt kitöltötték bizonyíték nélküli tartalommal.

Az eljáró bíróságok ítéletükben azt rögzítették, hogy a felperes 1999. szeptemberétől az anyjával közösen több ingatlant vásárolt és értékesített. Ezzel szemben a felperes a felülvizsgálati kérelmében részletesen levezette, hogy csak egy önkormányzati telek az, aminek megvételére lehetőség nyílt és a felperes édesanyja maga és a lánya számára megvásárolta. A későbbiekben a további ingatlanok mindig az előző ingatlan eladását követően kerültek megvásárlásra. Ez teljes mértékben a felperes „különvagyoni ügye”, amely nem zárja ki, hogy nem működött volna közre az I. r. alperessel közös vagyongyarapodásban. Ugyanakkor – noha arra semmiféle bizonyíték nem volt – a bíróságok tényként fogadták el, hogy az I. r. alperes a saját vagyonából vásárolta meg a H. utcai ingatlant, annak ellenére, hogy míg a felperes dolgozott, addig az I. r. alperes a

perben semmiféle jövedelemszerzést nem igazolt.

A perben eljáró bíróságok azt állapították meg, hogy a H. utcai telekingatlan vásárlása érdekében az I. r. alperes a H. utcai lakás árát, 10.800.000 forintot befizetette a II. r. alperesnek és a II. r. alperes 14.000.000 forintért vette meg a telket. Erre azonban a perben semmiféle bizonyíték nem került előterjesztésre, ez mindössze az I. r. alperes állítása. Az viszont tény, hogy a II. r. alperes mint cég, illetve az I. r. alperes üzletrésze az élettársi viszony alatti együttes tevékenységnek köszönhetően sokszorozta meg az értékét.

A bíróságok az élettársi vagyontársaság fennállásának kizárását arra alapították, hogy a felek önálló bankszámlával rendelkeztek és nem volt közös bankszámlájuk, a pénzüket külön kezelték. Ez azonban nem lehet kizáró tényező. Nem volt szükség arra, hogy közös számlát nyissanak, kivették a saját számláról a megfelelő összeget és azt közösen használták fel. A jogerős ítélet értelmében a háztartással kapcsolatos teendők nagy részét a felperes intézte, az ezzel felmerülő kiadásokat azonban az I. r. alperes fedezte. A felperes szerint ez az együtt gazdálkodás klasszikus példája.

A felülvizsgálati kérelem szerint a perben bizonyítást nyert az élettársi kapcsolat léte és ennek keretében a közös gazdálkodás. Kilenc évig együtt élt a felperes és az I. r. alperes, volt egy cég, amelyet felfuttattak az együttélésük során, alapítottak egy másik céget, amely eladásra került, a felperes vezette a háztartást, a közös élet feltételeit megteremtette, a cégek tevékenységéből jutó pénzből az I. r. alperes fizette a rezsiköltséget. Hallgatólagos egyetértés volt tehát a peres felek között a közös vagyon megszerzésében. A jogerős ítéletben foglaltakkal szemben a felperes nem csak a háztartásban tevékenykedett a felek érdekében, hanem az I. r. alperes néven szereplő vállalkozást is segítette, minden szervezési munkában részt vett, az építési engedélytől a befejezéséig. A lakásokat „mutogatta” a vevőjelölteknek, és kitakarította azokat.

A Legfelsőbb Bíróság több eseti döntésében rámutatott (BH 2007/122., BH 1994/242.), hogy az élettársi kapcsolat feltétele az együttélés, a közös háztartással rendelkezés, a közös gazdálkodás, az érzelmi kapcsolat fennállása, harmadik személyekkel szemben az együvé tartozás kölcsönös felvállalása. A felsorolt tényállási elemek együttes megvalósulása esetén az életközösség fennállását meg kell állapítani. Az élettársi kapcsolat fennállása alatt keletkezett vagyonszaporulat tekintetében a közös szerzés vélelme érvényesül.

A perben a felperes az élettársi kapcsolat valamennyi fogalmi elemét bizonyította, így jogosan kérte az élettársi kapcsolat

fennállása alatt szerzett vagyonszaporulat közös vagyoni jellegének megállapítását és elszámolását. A perben eljáró bíróságok azonban a bizonyított tényekkel ellentétes döntést hoztak, határozatuk ezért hiányos, irat- és tényállásellenes, okszerűtlen és logikátlan.

Az alperesek felülvizsgálati ellenkérelme a jogerős ítélet hatályban tartására irányult.

Az alperesek szerint helytállóan állapította meg az első-, illetve másodfokú bíróság, hogy a felperes az őt terhelő bizonyításnak nem tett eleget, ezért a Pp. 164. § (1) bekezdésben foglalt rendelkezés helyes alkalmazásával értékelték a felperes terhére az I. r. alperes által vitatott tényállításai bizonyíthatatlanságának következményeit. Így a felperest terhelte volna annak bizonyítása, hogy rendelkezett olyan jövedelemmel, amivel hozzá tudott volna járulni az általa állított, de soha nem bizonyított élettársi közös gazdálkodáshoz. Ez azonban a felperesnek „többszöri nekifutásra” sem sikerült. Miután a felperes nem tett eleget bizonyítási kötelezettségének, a bíróságok sem állapíthattak meg számára kedvező ítéleti tényállást.

A felülvizsgálati kérelem nem alapos.

A Ptk. 685/A. §-a szerint az élettársak - ha jogszabály másként nem rendelkezik - két, házasságkötés nélkül közös háztartásban, érzelmi és gazdasági közösségben együttélő személy. A Ptk. 578/G. §-ának (1) bekezdése értelmében az élettársak együttélésük alatt a szerzésben való közreműködésük arányában szereznek közös tulajdont. Ha a közreműködés aránya nem állapítható meg, azt azonos mértékűnek kell tekinteni. A háztartásban végzett munka a szerzésben való közreműködésnek számít.

A perben eljáró bíróságok e jogszabályhelyeknek, illetve a kapcsolódó, következetes bírói gyakorlatnak megfelelően vizsgálták, hogy jelen esetben az élettársi közösség valamennyi fogalmi eleme megállapítható-e, különös tekintettel a gazdasági közösség fennállására.

Ezzel összefüggésben helyesen mutattak rá arra, hogy a gazdasági közösség, mint fogalmi elem körében az ítélkezési gyakorlat a felek közös célok érdekében való együttműködésnek és az általuk szerzett jövedelem közös célra történő felhasználásának, tehát annak tulajdonít döntő jelentőséget, hogy a felek szándéka közös közreműködéssel, közös vagyon megszerzésére irányuljon és ennek érdekében egymást támogatva, együttesen járjanak el. A gazdasági közösség csak akkor állapítható meg, ha a felek nem csupán az együttélés mindennapi kiadásai tekintetében működnek együtt, hanem gazdasági tevékenységüket meghatározó célkitűzéseik az életközösség teljes tartama alatt közösek, ennek eléréséhez pedig teljes körű

együttműködést tanúsítanak, jövedelmeiket közös céljaik érdekében együttesen használják fel. A gazdasági közösség fennállását önmagában nem zárja ki azt, ha a felek külön-külön kezelik a jövedelmüket, mert annak van döntő jelentősége, hogy a jövedelem felhasználása közös célok érdekében, közös döntéshozatal alapján történjen.

Jelen esetben pedig az élettársi kapcsolat fennállásának ténye a gazdasági közösség hiányában nem volt megállapítható, a felperes az ezzel kapcsolatos, a Pp. 164. § (1) bekezdése szerinti bizonyítási kötelezettségének nem tett eleget, nem igazolta, hogy az I. r. alperessel együttműködve közösen határozták volna meg az I. r. alperes tulajdonában álló II. r. alperes gazdasági társaság üzletpolitikáját, ingatlan-fejlesztési tevékenységét általános jelleggel, illetve a H. utcai lakásra vetítetten. Nem nyert igazolást a perben, hogy a H. utcai telekingatlanon felépített öt lakásból egyet kifejezetten a saját, közös otthonuknak szántak. Ennek nem mond ellent az a tény, hogy ebben az ingatlanban 1999. decembere és 2002. októbere között együtt éltek. A felperes a 200június 13-i tárgyaláson a személyes meghallgatása során maga adta elő, hogy amikor az I. r. alperes a H. utcai telket vásárolta, nem kért pénzt tőle. Nem tudja, hogy ebben az időszakban volt-e félretett pénze az I. r. alperesnek. Ugyanakkor azt állította, hogy az építkezéshez sok pénzt adott az I. r. alperesnek, „az összeget nem tudom, folyamatosan adtam pénz”. A felperes azt sem tudta, hogy az építkezés nem az alperes nevére folyt, hanem a II. r. alperes volt a tulajdonos.

Helyesen mutatott rá az első- és a másodfokú bíróság arra is, hogy a perben a felperes nem bizonyított olyan mértékű jövedelmet, amellyel az alperesi építkezést több millió forinttal támogathatta volna. A felperes a 200június 13-i tárgyaláson úgy nyilatkozott, hogy 1993-ban, amikor állítása szerint az élettársi kapcsolat létrejött, volt készpénz-megtakarítása, de nem tudja, hogy mennyi és a pénzét nem tartotta bankban. Amikor 1994-ben megvásárolta az édesapja S. utcai tulajdoni hányadát 3.000.000 forintért, ezt csak négy részletben tudta kifizetni, részben kölcsön igénybevételeivel. Állítása szerint a balatoni zöldség-gyümölcskereskedésből évente „milliókra tett szert”, elismerte ugyanakkor, hogy az adóbevallása ezt nem tükrözi.

A fentiekkel összefüggésben helyesen állapította meg az első-, illetve a másodfokú bíróság, hogy a perben az I. r. alperesi beruházásokhoz, a H. utcai ingatlan felépítéséhez való felperesi hozzájárulás nem nyert bizonyítást, ugyanakkor tényként megállapítható, hogy a felperes az általa hivatkozott életközösség fennállása alatt több ingatlant is (aktuálisan mindig egyet) szerzett édesanyjával közösen és az erre fordított pénzeszközöket - szemben az alperesi vagyongyarapodással - nem tekintette élettársi

közös vagyoni jellegűnek.

Bár a felperesi felülvizsgálati kérelem szerint a perben eljáró bíróságok egyoldalúan, kizárólag az alperes számára kedvező bizonyítékokat vették figyelembe a felperes sérelmére, ennek ugyanakkor ellentmond, hogy az I. r. alperes tagadásával szemben a H. utcai ingatlanban 1999. és 2002. közötti együttélés, közös háztartás tényét megállapították, valamint azt is, hogy a felperes és az I. r. alperes között nem csupán szexuális kapcsolat állt fenn, hanem érzelmi kötelék, amit a külvilággal szemben is felvállaltak. Mindez azonban nem érte el az élettársi kapcsolat szintjét, a közös célok érdekében való együttműködés, közös gazdálkodás hiányában. A felperes és az I. r. alperes egyaránt külön-külön gyarapította a saját vagyonát, a folyamatba a másik felet nem vonta be, együttműködés közöttük ezen a téren nem valósult meg.

A felperes a felülvizsgálati kérelmét alapvetően a bizonyítékok mérlegelésére vonatkozó Pp. 20§-ának sérelmére alapította.

A bizonyítékok Pp. 20§-ának (1) bekezdése alapján összességében való értékelése, az egyes bizonyítékok bizonyító erejének meghatározása a bíróság feladata és egységes a bírói gyakorlat abban, hogy a felülvizsgálati eljárás keretében a bizonyítékok újabb értékelésére, az ún. felülmérlegelésre jogi lehetőség nincs. A Legfelsőbb Bíróság ebben a körben csak azt vizsgálhatja, hogy az eljáró bíróság a mérlegelési tevékenysége során nem jutott-e nyilvánvalóan helytelen vagy kirívóan okszerűtlen következtetésre. (BH 1996/506.).

A kifejtettek szerint a jelen esetben a jogerős ítélet a peres felek egymással ellentétes előadásának, a kihallgatott tanúk egymásnak ugyancsak ellentmondó vallomásának, valamint a rendelkezésre álló okirati bizonyítékok adatainak az egymással való egybevetése, azok okszerű, logikai ellentmondásoktól mentes és a Pp. 20§-a (1) bekezdésében foglalt elveknek is megfelelően történő értékelése alapján született meg, a felülmérlegelésnek, a bizonyítékok újbóli értékelésének tehát nincsen helye.

A Legfelsőbb Bíróság megállapította, hogy a jogerős ítélet nem jogszabálysértő, ezért azt a Pp. 275. §-ának (3) bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

A felperes felülvizsgálati kérelme nem vezetett eredményre, ezért a Pp. 270. § (1) bekezdése alapján alkalmazandó Pp. 78. §-ának (1) bekezdése szerint őt kötelezte a Legfelsőbb Bíróság az alperesek felülvizsgálati eljárási költségének viselésére, a 6/1986./VI.26./ IM rendelet 13. §-ának (2) bekezdése alapján pedig az illetékfeljegyzési joga folytán le nem rótt felülvizsgálati

eljárási illeték viselésére.

Budapest, 2011. március 1.

a tanács elnöke, előadó bíró, bíró.

A kiadmány hitelével: tisztviselő